

POSTANOWIENIE

Dnia 18 maja 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kwaśniewski

w sprawie z powództwa RWE Polska Spółki Akcyjnej w W. (dawniej RWE STOEN S.A. w W.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

z udziałem Zakładów Farmaceutycznych "Polfa" Spółki Akcyjnej w W.

o zawarcie umowy,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw

Publicznych w dniu 18 maja 2010 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony zainteresowanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 17 sierpnia 2009 r.,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Uzasadnienie

Decyzją z dnia 14 grudnia 2005 r., wydaną na podstawie art. 8 ust. 1 w związku z art. 4 ust. 2 i art. 30 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1504 ze zm.) oraz art. 104 i art. 108 § 1 k.p.a., Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, po rozpatrzeniu wniosku Zakładów Farmaceutycznych „Polfa” S.A. w W. o rozstrzygnięcie sporu „Polfy” ze Stoen S.A. w W. dotyczącego odmowy zawarcia umowy o świadczenie usługi dystrybucji energii elektrycznej, postanowił: orzec zawarcie pomiędzy tymi podmiotami umowy usługi dystrybucji energii elektrycznej, w brzmieniu

stanowiącym załącznik do decyzji, przy czym uznał, że umowa zawiera postanowienia nie będące przedmiotem sporu pomiędzy stronami; postanowienia ustalone przez Prezesa URE niniejszą decyzją – w odniesieniu do postanowień spornych między stronami, postanowienia ustalone przez Prezesa URE niniejszą decyzją wynikające ze zmiany stanu prawnego, tj. przepisów ustawy z dnia 4 marca 2005 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz ustawy – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. Nr 62, poz. 552). Powyższą decyzją Prezes URE uznał także, że ustalona przez niego treść załącznika nr 6 do umowy o świadczenie usługi dystrybucji obowiązuje do dnia wejścia w życie zatwierdzonej przez niego Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej, opracowanej na podstawie art. 9g Prawa energetycznego. Prezes URE nadał decyzji rygor natychmiastowej wykonalności.

Wyrokiem z dnia 6 lipca 2007 r. Sąd Okręgowy – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oddalił odwołanie powoda RWE STOEN S.A. w W. (poprzednio STOEN S.A.) od powyższej decyzji Prezesa URE (pkt 1.); oddalił wniosek powoda o wstrzymanie wykonalności decyzji w zaskarżonej części (pkt 2.); zasądził od powoda na rzecz Zakładów Farmaceutycznych „Polfa” S.A. w W. 360 zł. tytułem zwrotu kosztów postępowania sądowego (pkt. 3).

Wyrokiem z dnia 17 sierpnia 2009 r. Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c.: zmienił zaskarżony wyrok w punktach pierwszym i trzecim w ten sposób, że w jego punkcie pierwszym zmienił w części decyzję Prezesa URE z dnia 14 grudnia 2005 r. i w załączniku nr 5 – Zasady rozliczeń za świadczoną usługę dystrybucji – do umowy nr SK - P/p/HK C/1/327/2005 z dnia 14 grudnia 2005 r. o świadczenie usługi dystrybucji, zawartej pomiędzy STOEN S.A., a Zakładami Farmaceutycznymi „Polfa” S. A., w ustępie 2 punkcie 6 wskaźnik opłat za składnik stały składki sieciowej związany z opłatami za moc umowną STOEN S.A. przyjął w wysokości 1,3 (jeden i trzy dziesiąte), a w pozostałej części odwołanie oddalił, zaś w punkcie trzecim wyroku zniósł koszty procesu pomiędzy RWE Polska S.A. w W. (dawniej RWE STOEN S.A. w W.), a Zakładami Farmaceutycznymi „Polfa” S.A. w W. (pkt I); na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację w pozostałej części (pkt II); orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego (pkt II).

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżył w jego pkt I i III skargą kasacyjną zainteresowany – Zakłady Farmaceutyczne „Polfa” S.A. w W.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na to, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne:

„-konieczność określenia zakresu stosowania art. 479¹² k.p.c. ustanawiającego prekluzję dowodową w postępowaniu szczególnym w sprawach z zakresu regulacji energetyki regulowanych przepisami Części Pierwszej Księgi Pierwszej Tytułu VII Działu IV A Rozdziału czwartego Kodeksu postępowania cywilnego i wskazanie, czy art. 479⁴⁹ k.p.c. określający niezbędne elementy odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki bez powtórzenia uregulowania art. 479¹² k.p.c. przewidującego prekluzję dowodową powoduje wyłączenie odpowiedniego stosowania art. 479¹² k.p.c. do odwołań od decyzji Prezesa Regulacji Energetyki rozpoznawanych zgodnie z art. 479⁴⁶ i nast. k.p.c. w zakresie prekluzji dowodowej;

- konieczność określenia zakresu stosowania uregulowania § 2 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 20 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci elektroenergetycznych, ruchu i eksploatacji tych sieci i wskazanie, czy miejsce dostarczania oznacza miejsce, do którego faktycznie jest dostarczana energia do odbiorcy, czy też miejsce, do którego jedynie możliwe jest dostarczanie energii”.

Ponadto wskazano na: „konieczność wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości i rozbieżności w orzecznictwie:

- 232 zdanie drugie k.p.c. oraz art. 381 k.p.c. wymagają jednoznacznej wykładni co do zakresu jego zastosowania w szczególności w postępowaniu w sprawach gospodarczych regulowanych przepisami Części Pierwszej Księgi Pierwszej Tytułu VII Działu IV A k.p.c., niezbędne jest określenie w szczególności jednoznacznych granic, kiedy sąd orzekający posiada uprawnienie do powołania dowodu z urzędu w postępowaniu gospodarczym w I instancji oraz czy prawo sądu do dopuszczenia nowego dowodu w postępowaniu apelacyjnym, którego możliwość powołania istniała w postępowaniu przed sądem I instancji, istnieje również w postępowaniu w sprawach z zakresu regulacji energetyki rozpatrywanych na podstawie art. 479⁴⁶ i nast. k.p.c.; ponadto skarżony wyrok wykazuje istotne rozbieżności z innymi wyrokami Sądu Najwyższego oraz sądów apelacyjnych w tym zakresie”.

Autorka skargi kasacyjnej powołała się ponadto na „oczywiste uzasadnienie skargi, co wynika z nagromadzenia i podsumowania oczywistych naruszeń” wskazanych w uzasadnieniu skargi. Według skarżącej „mając na uwadze nagromadzenie i podsumowanie oczywistych naruszeń wykazanych wobec wyroku, skargę należy potraktować jako oczywiście uzasadnioną”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną strona powodowa wniosła o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ewentualnie o oddalenie skargi kasacyjnej w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Istotność zagadnienia prawnego – jako przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. –, na które powołuje się skarżący, polega na tym, że w danej sprawie występuje problem prawny mający znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne (art. 398⁴ § 1 pkt 3 i art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11). Sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno przybrać formę odrębnego wywodu prawnego, w którym skarżący przedstawi wątpliwości co do określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm). Z przedstawionego przez wnoszącego skargę kasacyjną istotnego zagadnienia prawnego musi wynikać, jaki jest konkretny problem prawny, na czym polegają istotne wątpliwości interpretacyjne,

na czym polega rozbieżność w orzecznictwie i jakich kwestii owa niejednorodność dotyczy. Zagadnienie prawne jest to bowiem zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawnym, którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw (por. wyrok Sądu Najwyższego z 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, poz. 51). Rozważanie przez Sąd Najwyższy, w ramach rozpoznawania skargi kasacyjnej, określonych zagadnień prawnych czy też dokonywanie wykładni przepisów, nie może mieć charakteru abstrakcyjnego, oderwanego od przesłanek orzekania w danej sprawie (por. wyrok Sądu Najwyższego z 13 listopada 2002 r., I CK 213/02, LEX nr 74415). Istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. musi występować w sprawie – wynikać na tle podstaw zaskarżonego skargą kasacyjną wyroku.

Jeżeli chodzi o pierwszą przedstawioną w skardze kwestię dotyczącą możliwości zastosowania przepisów dotyczących prekluzji dowodowej (art. 479¹² k.p.c.) w postępowaniu szczególnym w sprawach z zakresu regulacji energetyki (art. 479⁴⁶ i następujących k.p.c.) to postawione w tym przedmiocie pytanie nie ujawnia występującego w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji energetyki jest uregulowane w Rozdziale 4 Działu IV a kodeksu postępowania cywilnego „Postępowanie w sprawach gospodarczych”. Nie budzi wątpliwości stosowanie w tym szczególnym postępowaniu przepisów Rozdziału 1 Działu IVa „Przepisy ogólne” w tym między innymi art. 479¹² k.p.c.

Co do zagadnienia związanego z „określeniem zakresu stosowania” § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 20 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci elektroenergetycznych, ruchu i eksploatacji tych sieci (Dz. U. z 2005 r. Nr 2, poz. 6 ze zm.) to poza postawionym pytaniem skarga nie przedstawiła żadnego jego uzasadnienia. Mamy, więc przedstawioną wątpliwość autorki skargi, a nie istotne zagadnienie prawne podlegające rozpoznaniu przez Sąd Najwyższy.

Nie ma potrzeby wykładni art. 232 zdanie drugie k.p.c. oraz art. 381 k.p.c. Możliwość powoływania przez Sąd drugiej instancji dowodów z urzędu nie wywołuje wątpliwości w orzecznictwie sądowym. Skarżąca gołostownie twierdzi, że zachodzi rozbieżność w orzecznictwie sądowym. Rozbieżność taka nie wynika ze

wskazanych w uzasadnieniu wniosku orzeczeń. Podkreśla się w nich w szczególności, że przepisy wzmacniające kontradyktoryjność postępowania prowadzonego według przepisów Działu IVa kodeksu postępowania cywilnego służą dyscyplinowaniu stron i sądu i mają wpłynąć na szybkość i sprawność orzekania w sprawach dotyczących obrotu gospodarczego. Przepisy te nie wyłączają prawa sądu przewidzianego w art. 232 zdanie drugie k.p.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2007 r., I CSK 295/07 – LEX nr 382064; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2006 r., III CK 341/05 – OSNC 2006/10/174). Trzeba też zauważyć, że w rozpoznawanej sprawie Sąd drugiej instancji z urzędu przeprowadził dowód z opinii biegłego, w celu uzyskania niezbędnej specjalistycznej oceny sytuacji faktycznej niespornie ustalonej.

Co do twierdzenia dotyczącego oczywistego uzasadnienia skargi, należy przypomnieć, że – uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania ze względu na to, że skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) nie może polegać wyłącznie twierdzeniu, że sytuacja taka zachodzi. Konieczne jest wykazanie – w formie odrębnego wywodu jurydycznego, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Skarżący musi przedstawić, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona. Nie wystarczy samo powołanie się na ustawowe brzmienie przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. i wskazanie na uzasadnienie skargi kasacyjnej. Skoro chodzi o uzasadnienie zachodzenia w sprawie specjalnej – kwalifikowanej sytuacji naruszenia prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości powodującego w konsekwencji oczywistą zasadność podstaw skargi są to więc naruszenia widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08 - LEX nr 494134; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08 - LEX nr 490364). Tymczasem skarżąca ograniczyła się do twierdzenia o „oczywistym uzasadnieniu skargi”. Nie zostały wskazane jakiegokolwiek rzeczowe argumenty, które miałyby znaczenie dla oceny tego twierdzenia jako przesłanki oczywistej zasadności skargi w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.